

Статистичний аналіз даних на мові R

R – це мова програмування, яка широко використовується для аналізу даних. В цій роботі ми будемо використовувати бібліотеки

- dplyr: для очищення та трансформації даних
- ggplot2: для візуалізації даних

Ці бібліотеки завантажуються з допомогою команди `install.packages`. Створіть новий файл (File -> New File -> RScript) та скопіюйте наступні рядки:

```
install.packages("dplyr")  
install.packages("ggplot2")
```

Щоб виконати код, виділіть рядки та натисніть піктограму Run з зеленою стрілкою або комбінацію клавіш CTRL + ENTER або COMMAND + ENTER.

Далі завантажте ці бібліотеки до вашого робочого середовища. Це можна зробити за допомогою функції **library()**. Зауважте, що ми встановлюємо бібліотеку один раз, але завантажувати її потрібно щоразу, як ви перезапускаєте RStudio. Тобто при наступному запуску RStudio команди інсталяції не будуть потрібні і їх можна буде закоментувати використовуючи символ #:

```
#install.packages("dplyr")  
#install.packages("ggplot2")
```

Додайте рядки:

```
library(dplyr)  
library(ggplot2)
```

Імпорт даних

Помістіть файл "flats.csv" у ту ж папку, де знаходиться створений вами RScript. Завантажте дані з файла "flats.csv" у змінну `flats` використовуючи функцію `read.csv`.

```
flats <- read.csv("flats.csv", stringsAsFactors=FALSE,  
encoding="UTF-8")
```

Параметр `encoding="UTF-8"` використовується для коректного відображення кирилиці у OS Windows.

Параметр `stringsAsFactors=FALSE` вказує, що змінні, які мають тип `character` не будуть перетворюватись у тип даних `factor`. Цей тип використовується для роботи з категоріальними змінними, однак в межах цієї лабораторної ми не будемо його використовувати.

Якщо отримали помилку

```
Error in file(file, "rt") : cannot open the connection In  
addition: Warning message: In file(file, "rt") : cannot open file  
'flats.csv': No such file or directory
```

вказіть шлях до цієї директорії використовуючи команду `setwd` (скорочення від `set working directory`). Виконання цієї команди дозволяє не вказувати повний шлях до цієї директорії.

```
setwd("шлях до файла")  
# приклад:  
#setwd("~/work/stats_course/materials/week2")
```

Визначимо клас об'єкта `flats` за допомогою команди `class()`

```
class(flats)
```

```
[1] "data.frame"
```

Клас об'єкта `flats` – `data.frame` або таблиця даних. Кожен рядок цієї таблиці представляє спостереження, а кожна колонка відображає змінну, тобто частину інформації про це спостереження. В R ви можете використовувати функцію `str()` (скорочення від `structure`) щоб швидко оцінити, чи правильно зчиталися ваші дані.

```
str(flats)
```

```
'data.frame': 839 obs. of 4 variables:
 $ Місто      : chr  "Вінниця" "Вінниця" "Вінниця" "Вінниця" ...
 $ Кімнат     : int   3 3 2 2 3 1 3 3 1 6 ...
 $ Загальна_площа: chr   "120" "66" "66" "44" ...
 $ Ціна       : num  1875000 975000 1375000 637500 835000 ...
```

Бачимо, що змінна `Загальна_площа` має тип `"character"`, тобто розпізналася як текстова змінна. Переглянемо документацію по функції `read.csv` використовуючи функцію `?`

```
?read.csv
```

Бачимо, що в якості десяткового розділювача по замовчуванню використовується крапка `dec = '.'`. А в наших даних десятковим розділювачем є кома.

The screenshot shows the RStudio interface. On the left, the 'Environment' pane displays the 'flats' data frame with 839 observations and 4 variables. A red arrow points to the 'flats' entry. On the right, the 'Help' pane shows the documentation for the `read.csv` function. A red arrow points to the 'dec' parameter, which is described as 'the character used in the file for decimal points'. Another red arrow points to the 'row.names' parameter, which is described as 'a vector of row names. This can be a vector giving the actual row names, or a single number giving the column of the table which contains the row names, or'.

десятковим розділювачем є кома

якщо натиснути тут, то в робочій області можна переглядати data.frame

розділ допомоги

Заново зчитуємо дані, вказавши параметр десяткового розділювача:

```
flats <- read.csv("flats.csv", stringsAsFactors=FALSE, dec= ",",  
encoding="UTF-8")
```

Перевіримо їх структуру:

```
str(flats)
```

```
'data.frame': 839 obs. of  4 variables:  
 $ Місто      : chr  "Вінниця" "Вінниця" "Вінниця" "Вінниця" ...  
 $ Кімнат      : int   3 3 2 2 3 1 3 3 1 6 ...  
 $ Загальна_площа: num  120 66 66 44 63 31 46 64 35 200 ...  
 $ Ціна        : num  1875000 975000 1375000 637500 835000 ...
```

Аналіз даних

- Для того, щоб знайти розмірність, використовується функція **dim()**;
- **head()** відображає першу частину об'єкта, першим параметром є об'єкт (тут таблиця даних flats, другим параметром можна вказати кількість рядків);
- **tail()** відображає останню частину об'єкта, теж можна вказати кількість рядків;
- **names()** – імена, пов'язані з об'єктом.

ВПРАВИ (1-3)

- Знайдіть розмірність датафрейму flats.
- Відобразіть перші шість рядків, перші п'ятнадцять рядків, останні шість рядків.
- Відобразіть імена датафрейму.

Трансформація даних

В R ви можете використовувати функцію **str()** та **summary()** щоб отримати початкову інформацію про таблицю. Бібліотека **dplyr** має функцію **glimpse()** для швидкого узагальнення таблиці.

```
# Look at structure of flats
```

```
str(flats)
```

```
'data.frame': 839 obs. of 4 variables:
```

```
$ Місто      : chr  "Вінниця" "Вінниця" "Вінниця" "Вінниця" ...  
$ Кімнат     : int   3 3 2 2 3 1 3 3 1 6 ...  
$ Загальна_площа: num  120 66 66 44 63 31 46 64 35 200 ...  
$ Ціна       : num  1875000 975000 1375000 637500 835000 ...
```

```
# View a summary of flats
```

```
summary(flats)
```

Місто	Кімнат	Загальна_площа	Ціна
Length:839	Min. :1.000	Min. : 14.00	Min. : 10200
Class :character	1st Qu.:1.000	1st Qu.: 43.75	1st Qu.: 537500
Mode :character	Median :2.000	Median : 56.00	Median : 775000
	Mean :2.045	Mean : 64.07	Mean : 1042710
	3rd Qu.:3.000	3rd Qu.: 75.00	3rd Qu.: 1200000
	Max. :6.000	Max. :222.60	Max. :12250000

```
# Get a glimpse of flats
```

```
glimpse(flats)
```

```
Observations: 839
```

```
Variables: 4
```

```
$ Місто      <chr> "Вінниця", "Вінниця", "Вінниця", "Вінниця",  
"Вінниця", "Вінниця", "Вінниця", "Вінниця", "Вінниця", "Вінниця...  
$ Кімнат     <int> 3, 3, 2, 2, 3, 1, 3, 3, 1, 6, 2, 1, 1, 2, 3, 3,  
3, 2, 1, 1, 2, 4, 1, 2, 2, 4, 3, 2, 2, 1, 2, 1, 1, 2, 1, 2,...  
$ загальна_площа <dbl> 120.00, 66.00, 66.00, 44.00, 63.00, 31.00, 46.00,  
64.00, 35.00, 200.00, 46.00, 50.00, 38.00, 68.00, 98.00, ...  
$ ціна       <dbl> 1875000, 975000, 1375000, 637500, 835000, 562500,  
1150000, 800000, 424975, 12500, 500000, 999975, 512500, 1...
```

Дізнаємося, яка кількість квартир продається у кожному місті (згідно цього набору даних):

В бібліотеці **dplyr** для цього є функція **count**:

```
count(flats, Місто)
```

```
# A tibble: 13 × 2
```

	Місто	n
	<chr>	<int>
1	Вінниця	275
2	Дніпропетровськ	18
3	Запоріжжя	13
4	Івано-Франківськ	47
5	Києво-Святошинський	19
6	Київ	186
7	Львів	16
8	Миколаїв	15
9	Одеса	43
10	Рівне	23
11	Тернопіль	93
12	Харків	14
13	Хмельницький	77

Якщо ми хочемо виконати послідовно кілька операцій в **dplyr** можна використати оператор `%>%`, який дозволяє застосувати наступну команду до результатів виконання поточної. Наприклад, посортуємо дані по кількості квартир у кожному місті у зростаючому порядку:

```
flats %>%
  count(Місто) %>%
  arrange(n)
```

```
# A tibble: 13 × 2
```

	Місто	n
	<chr>	<int>
1	Запоріжжя	13
2	Харків	14
3	Миколаїв	15
4	Львів	16
5	Дніпропетровськ	18
6	Києво-Святошинський	19
7	Рівне	23
8	Одеса	43
9	Івано-Франківськ	47
10	Хмельницький	77
11	Тернопіль	93
12	Київ	186
13	Вінниця	275

Як бачимо, Києво-Святошинський район виділений в окреме місто. Можливо тому, що його адміністративним центром є місто Київ. Вилучимо ці дані з відображення використовуючи команду **filter**. Нагадаємо, що умова дорівнює позначається як ==, а не дорівнює як !=. Також посортуємо результати в спадаючому порядку для цього вкажемо **arrange(desc(n))**.

```
flats %>%
  filter(Місто != "Києво-Святошинський") %>%
  filter(Кімнат == 3) %>%
  count(Місто) %>%
  arrange(desc(n)) # arrange - сортування, desc - спадаючий
                    порядок
```

A tibble: 12 × 2

	Місто	n
	<chr>	<int>
1	Вінниця	60
2	Київ	50
3	Тернопіль	24
4	Хмельницький	22
5	Івано-Франківськ	13
6	Одеса	11
7	Дніпропетровськ	8
8	Запоріжжя	8
9	Рівне	6
10	Миколаїв	5
11	Харків	3
12	Львів	2

Якщо нас цікавлять кількість двокімнатних квартир в кожному місті, то виберемо лише квартири з кількістю кімнат 2:

```
flats %>%
  filter(Кімнат == 2) %>%
  filter(Місто != "Києво-Святошинський") %>%
  count(Місто) %>%
  arrange(desc(n))
```

```
# A tibble: 12 × 2
```

	Місто	n
	<chr>	<int>
1	Вінниця	93
2	Київ	67
3	Тернопіль	43
4	Хмельницький	28
5	Одеса	18
6	Івано-Франківськ	14
7	Рівне	8
8	Миколаїв	7
9	Харків	7
10	Дніпропетровськ	5
11	Львів	5
12	Запоріжжя	2

Функція **summarise** дозволяє узагальнити дані. Наприклад, знайти середнє значення площі квартир в кожному регіоні. Для обрахунку середнього значення використаємо функцію **mean**.

```
flats %>%  
  filter(Кімнат == 2) %>%  
  filter(Місто != "Києво-Святошинський") %>%  
  summarise(mean(Загальна_площа))  
  
mean(Загальна_площа)  
1          60.81832
```

Можна обчислити не лише площу, але й середньоквадратичне відхилення за допомогою функції **sd**:

```
flats %>%  
  filter(Кімнат == 2) %>%  
  filter(Місто != "Києво-Святошинський") %>%  
  summarise(mean(Загальна_площа), sd(Загальна_площа))  
  
mean(Загальна_площа) sd(Загальна_площа)  
1          60.81832          16.61458
```

Можна задати назви стовпців, наприклад `mean=mean(Загальна_площа)`:


```
flats %>%
  filter(Кімнат == 1) %>%
  filter(Місто != "Києво-Святошинський") %>%
  group_by(Місто) %>%
  summarise(mean=median(Загальна_площа), sd=sd(Загальна_площа))
```

A tibble: 12 × 3

	Місто	mean	sd
	<chr>	<dbl>	<dbl>
1	Вінниця	40.0	7.665871
2	Дніпропетровськ	32.0	NaN
3	Запоріжжя	36.4	9.050967
4	Івано-Франківськ	40.7	4.989404
5	Київ	39.0	8.015938
6	Львів	43.0	6.269465
7	Миколаїв	37.5	6.363961
8	Одеса	39.0	5.015531
9	Рівне	35.0	13.086362
10	Тернопіль	43.0	8.079379
11	Харків	18.5	10.472185
12	Хмельницький	42.0	6.669957

ВПРАВИ (4-8)

- Скільки змінних у наборі даних flats?
- Яка кількість міст у наборі даних flats?
- Чи всі з них дійсно є містами?
- Яка кількість трикімнатних квартир продається в Одесі?
- Яка медіана площ однокімнатних квартир у Львові?

Візуалізація даних

Для візуалізації даних будемо використовувати бібліотеку **ggplot2**. В процесі розвідувального аналізу даних (Exploratory Data Analysis) процеси очищення та візуалізації даних є циклічними. Для побудови графіків

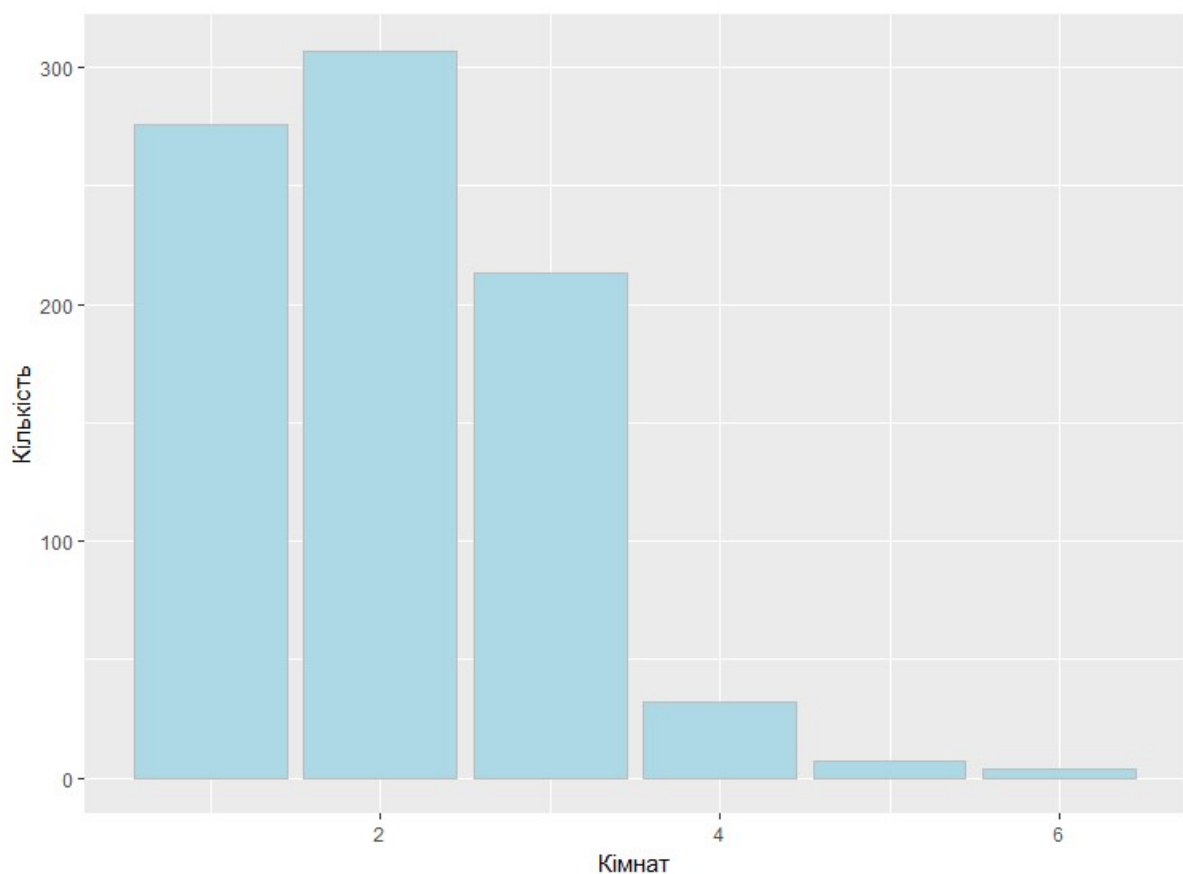
використовується функція **ggplot()** Після виконання коду ви побачите графік у вкладці Plots у нижній правій панелі в RStudio.

- Першим аргументом цієї функції є набір даних (dataset).
- Далі ми вказуємо змінні з набору даних як параметр **aesthetic**, які будуть відображатись, наприклад, по осях x та y.
- Наступним кроком ми додаємо ще один рівень (об'єднавши їх знаком +) щоб задати **geometric** об'єкт. Наприклад, для графіка розсіювання це **geom_point**, для лінійного графіка **geom_line**, для стовпчикової діаграми **geom_bar**.

СТОВПЧИКОВА ДІАГРАМА

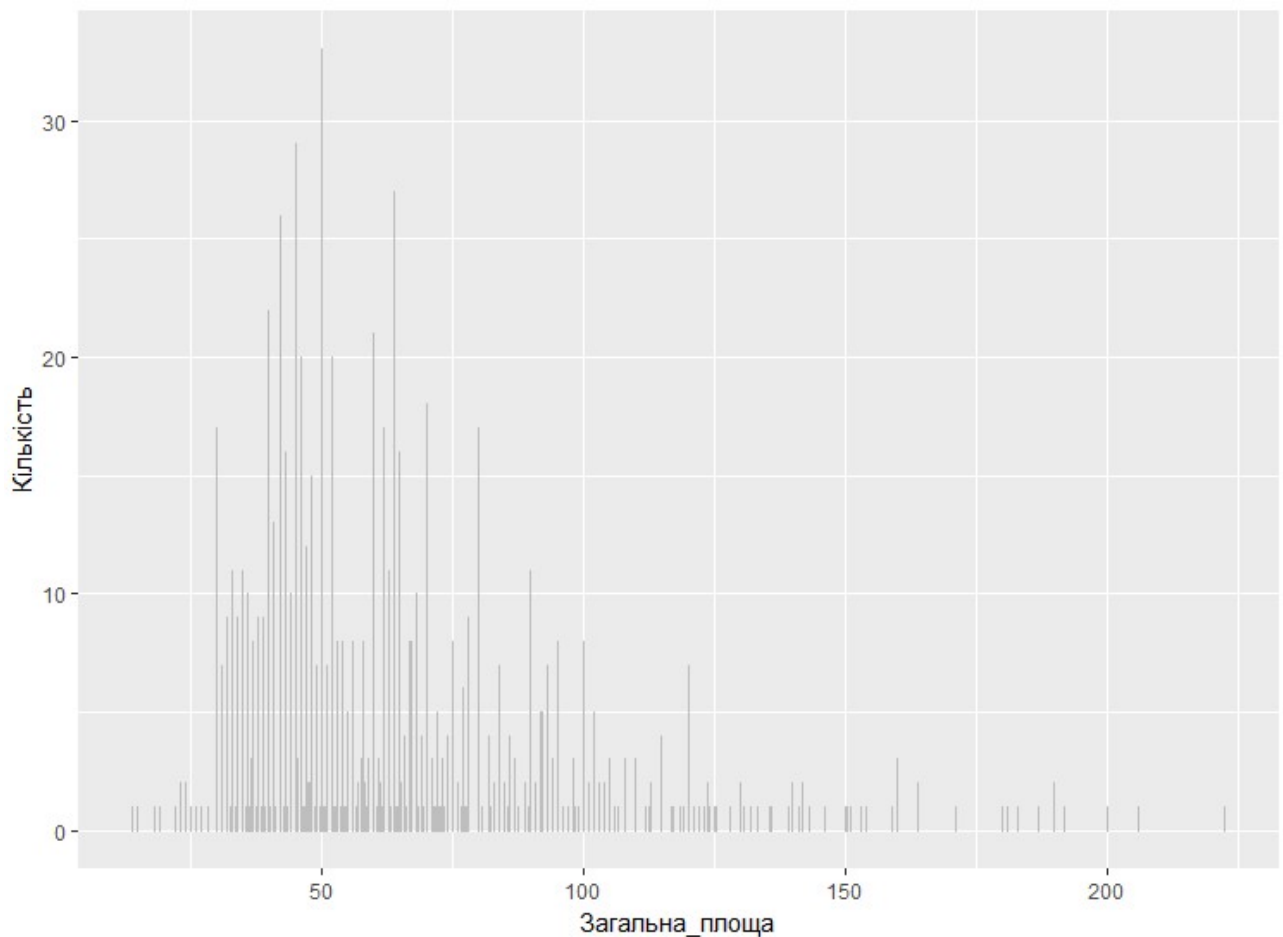
Побудуємо стовпчикову діаграму для кількості кімнат:

```
ggplot(flats, aes(x=Кімнат)) +  
  geom_bar(fill="lightblue",  
           col="grey") +  
  ylab('Кількість')
```


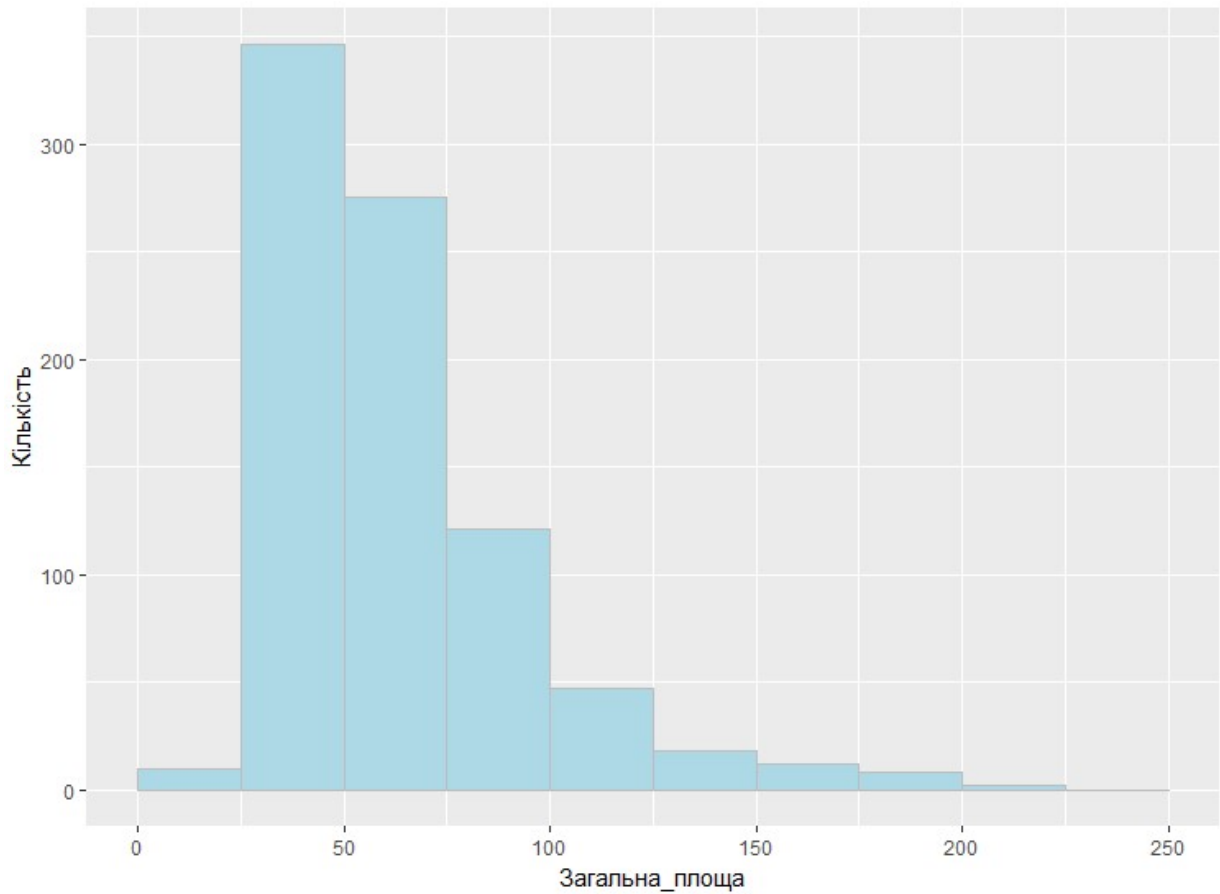
Побудуємо стовпчикову діаграму для змінної загальна площа:

```
p <- ggplot(flats, aes(x=Загальна_площа)) +  
  geom_bar(fill="lightblue",  
           col="grey") +  
  ylab('Кількість')  
p
```


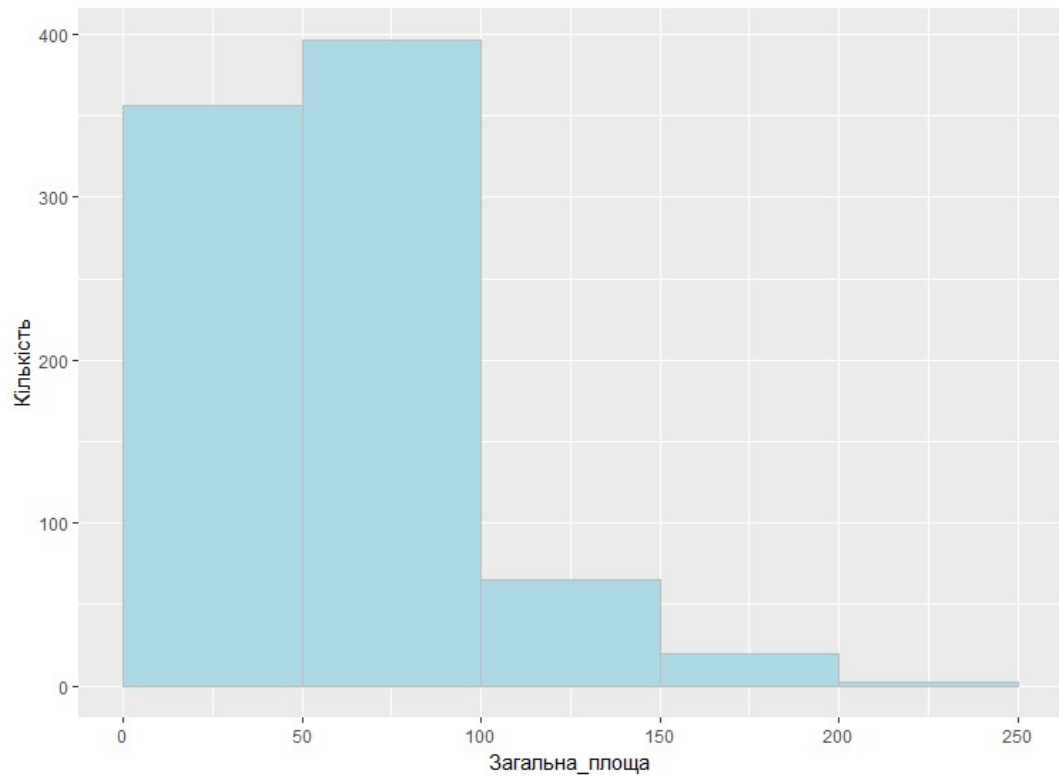
ГІСТОГРАМА

Використовується для оцінки форми розподілу кількісної змінної. На цьому графіку розподіл квартир, які продаються за загальною площею.

Залежно від розміру інтервалу її форма може змінюватися. Наприклад змінимо інтервал з 25 метрів квадратних до 50:

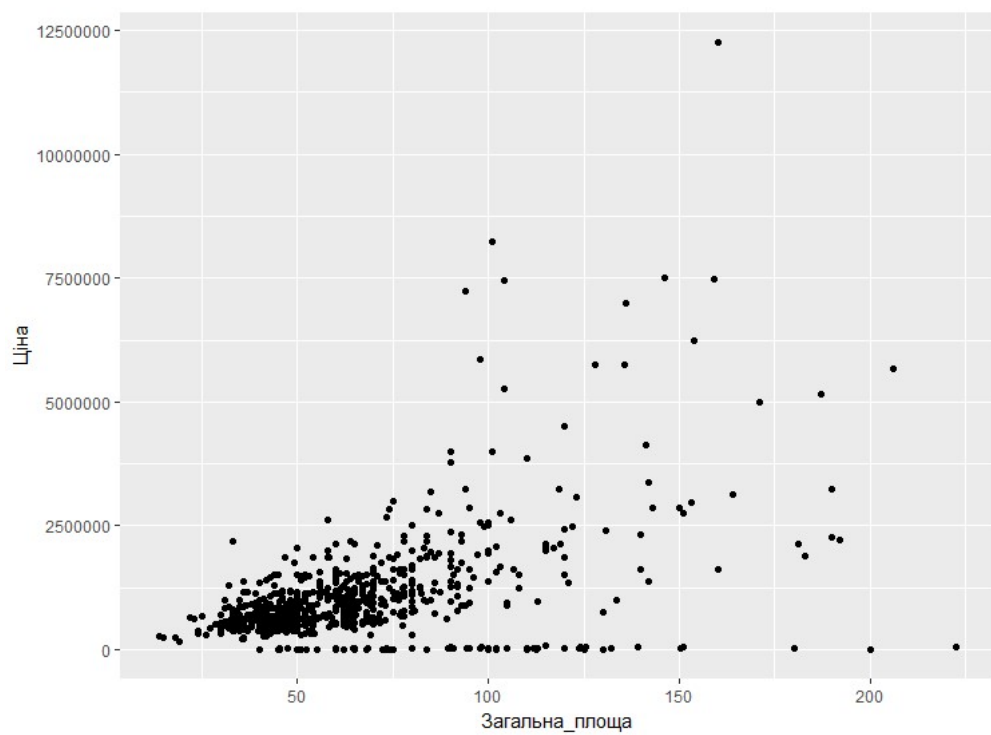
```
ggplot(flats, aes(x=Загальна_площа)) +  
  geom_histogram(breaks=seq(0, 250, by = 50),  
                 fill="lightblue",  
                 col="grey") +  
  ylab('Кількість')
```


ГРАФІК РОЗСИЮВАННЯ

Побудуємо графік залежності ціни від загальної площі.

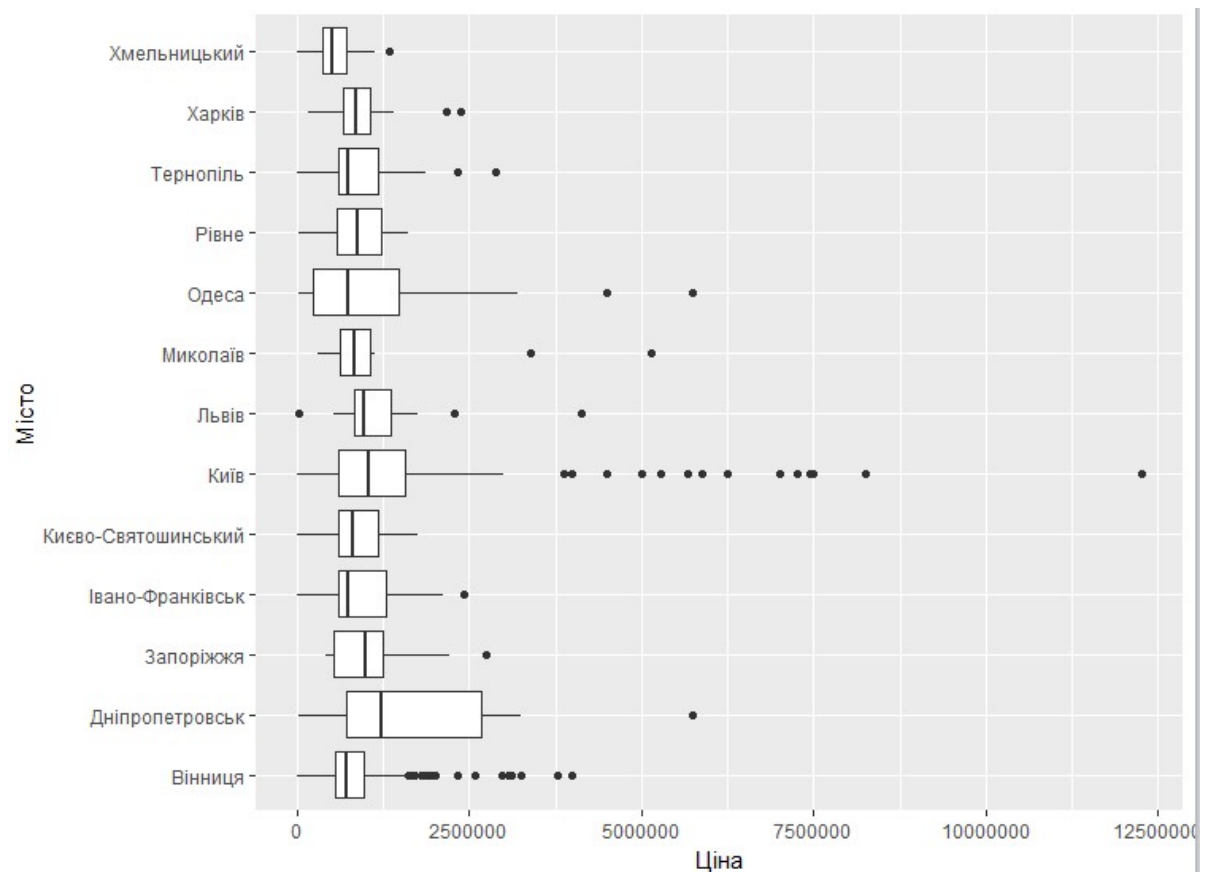
```
ggplot(flats, aes(x=Загальна_площа, y=Ціна)) +  
  geom_point()
```


КОРОБЧАТА ДІАГРАМА

Порівняємо розподіл цін по містах та використаємо параметр `coord_flip()`, щоб розмістити коробчаті діаграми горизонтально:

```
ggplot(flats, aes(x=Місто, y=Ціна)) +  
  geom_boxplot() +  
  coord_flip()
```


ВПРАВИ (9-11)

- Побудуйте коробчатую діаграму для візуалізації розподілу цін в залежності від кількості кімнат.
- Побудуйте графік розсіювання, який відображатиме залежність ціни від загальної площі.
- Побудуйте гістограму для оцінки розподілу ціни квартир.

Завдання:

Опрацювати теоретичний матеріал та виконати **вправи 1-11** (зберегти R Скрипт).